मैत्रावरुणर्वसिष्ठः। १-४ सूर्यः, ५ सूर्य-मित्रावरुणाः, ६ मित्रावरुणौ अर्यमा च। त्रिष्टुप्।

उद्वेति सुभगो विश्वचक्षाः साधारणः सूर्यो मानुषाणाम्।
चक्षुर्मित्रस्य वरुणस्य देवश्चर्मेव यः समविव्यक्तमांसि॥ ७.०६३.०१

विश्वचक्षाः- सर्वद्रष्टा। मानुषाणाम्- मनुष्याणाम्। साधारणः- समानः। मित्रस्य वरुणस्य। चक्षुर्भूतः। देवः- द्योतकः। यः। चर्मेव- चर्मोपलक्षितावरणानीव। तमांसि- अन्धकारान्। समविव्यक्- संवेष्टयति। सः। सुभगः- शोभनभाग्यवान्। सूर्यः। उद्वेति- उदेति ॥१॥

उद्वेति प्रसवीता जनानां महान्केतुरर्णवः सूर्यस्य।
समानं चक्रं पर्यावृत्सन्यदेतशो वहति धूर्षु युक्तः॥ ७.०६३.०२

समानम्- एकमेव। चक्रम्। पर्यावि वृत्सन्- पर्यावर्तयितुमिच्छन्। यत्- यदा। धूर्षु। युक्तः- योजितः। एतशः- प्राणाश्वः। वहति- सूर्यं धारयति तदा। जनानाम्- विशाम्। प्रसवीता- प्रेरकः। महान्- महात्मा। केतुः- चैतन्यमयः। आध्यात्मिके सूर्य आत्मा। अर्णवः- जीवोदकदः। सूर्यस्य- सूर्यः। उद्वेति- उदेति ॥२॥

विभ्राजमान उषसामुपस्थाद्रेभैरुदेत्यनुमद्यमानः।
एष मे देवः सविता चच्छन्द यः समानं न प्रमिनाति धाम॥ ७.०६३.०३

उषसाम्- अरुणोदयानाम्। विद्यानामित्याध्यात्मिके। उपस्थात्- अन्तिकात्। विभ्राजमानः- ज्वलन्। रेभैः- मन्त्रैः। अनुमाद्यमानः- स्तुतः। उत् एति- उद्गच्छति। यः। समानम्। धाम- स्थानम्। न। प्रमिनाति- हिनस्ति। एषः- सोयम्। देवः सविता। मे- मम। चच्छन्द- कामानुपच्छन्दयति ॥३॥

दिवो रुक्म उरुचक्षा उदेति दूरेअर्थस्तरणिर्भ्राजमानः।
नूनं जनाः सूर्येण प्रसूता अयन्नर्थानि कृणवन्नपांसि॥ ७.०६३.०४

दिवः- नभसः। रुक्मः- हिरण्यभूतो भूषणभूतः। उरुचक्षाः- प्रभूततेजाः। उदेति। दूरेअर्थः- दूरे गन्ता। तरणिः- तारकः। भ्राजमानः- दीप्तः। नूनम्- निश्चयेन। जनाः- विशः। सूर्येण- सवित्रा आत्मना वा। प्रसूताः- प्रेरिताः। अर्थानि- पुरुषार्थान् प्रति। अयन्- सरन्तः। अपांसि- कर्माणि। कृणवन्- कुर्वन्ति ॥४॥

यत्रा चक्रुरमृता गातुमस्मै श्येनो न दीयन्नन्वेति पाथः।
प्रति वां सूर उदिते विधेम नमोभिर्मित्रावरुणोत हव्यैः॥ ७.०६३.०५

यत्र- यस्मिन् स्थाने। अमृताः- देवाः। अस्मै- एतस्मै सूर्याय। गातुम्- मार्गम्। चक्रुः- अकुर्वन्। तत्। पाथः- अन्तरिक्षम्। दीयन्- गच्छन्। श्येनः। न- इव। अन्वेति- अनुगच्छति। उत- अपि च। मित्रावरुणौ। हव्यैः- चरुपुरोडाशध्यानभावनादिहव्यैः। नमोभिः- वन्दनैः। सूरे- सूर्ये। उदिते। वाम्- युवाम्। प्रति। विधेम- परिचरेम ॥५॥

नू मित्रो वरुणो अर्यमा नस्त्मने तोकाय वरिवो दधन्तु।
सुगा नो विश्वा सुपथानि सन्तु यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः॥ ७.०६३.०६

पूर्वं व्याख्यातम् (७.६२.६) ॥६॥